

Kitabın Adı
Sosyal Bilgiler Ustası 5

978-605-73235-3-8

Editör
Nebi NEMUTLU

Yazar
Komisyon

Dizgi Grafik Tasarımı
Mutlu Yayıncılık

Mutlu Yayıncılık San. ve Tic. Ltd. Şti.
www.e-mutlu.com

Yayıncı Sertifika No.
10628

WPC Matbaacılık Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Kopuz Sok.
No.: 17/1 Kıraç - Esenyurt / İSTANBUL

Matbaa Sertifika No.
50884

İstanbul, 2022

MUTLU
YAYINCILIK

Her hakkı ©Mutlu Yayıncılık'a aittir.
Kısmen de olsa alıntı yapılamaz. Metin, soru,
şekil ve grafikler, ELEKTRONİK, mekanik,
FOTOKOPİ ya da herhangi bir kayıt sistemiyle
çoğaltılamaz, yayımlanamaz.

Öğrenmek, Öğretmek KOLAY!

SEARCH

www.sizmutlu.com

- www.sizmutlu.com eğitim portalına giriniz.
- **Öğretmen Üyeliğini** seçiniz üyelik formunu doldurunuz.
- Sisteme giriş yaparak **Akıllı Tahta** uyumlu tüm dijital içerikleri indirebilir, internete bağlı olsun veya olmasın dilediğiniz yerde kullanabilirsiniz.

“ mutlu öğretmen, mutlu öğrenci”

öğrenci ve öğretmen uygulamasını indirerek soruların video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

AKILLI OPTİK UYGULAMA

Sonuçlar Anında Sende!

Akıllı Optik Uygulama öğrencilerimizin test sonucunu anında verir. Sonuçları detaylı olarak anında açıklar. Çözümü yanlış yapılan sorular için de çözümlere kolayca ulaşmanızı sağlar.

Öğretmenler **Akıllı Optik Uygulamayı**, öğrencilerin iyi oldukları ve geliştirilmesi gereken konularını tespit etmek için kullanabilirler. Böylece öğrencilerin sınavlara ne kadar hazır oldukları belirlenmiş olur ve sınav başarıları kolayca geliştirilir.

Öğretmenlere Neler Sağlar?

- Çok kısa sürede sınıfın başarısını ölçmenizi sağlar.
- Öğrencilerinizin hangi konularda eksik olduğunu tespit edebilirsiniz.

Öğrencilere Neler Sağlar?

- Test sonuçlarını anında gösterir.
- Her yerde kendinizi test edebilir ve sonuçlara ulaşabilirsiniz.
- Çözemediğiniz ya da yanlış yaptığınız sorular için çözüm videolarına ulaşabilirsiniz.

siz mutlu, biz mutlu, öğrenci mutlu

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
Şühedâ, fışkıracak, toprağı sıksan, şühedâ!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüdâ.

Ruhumun senden, ilâhi, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar-ki şahadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder-varsa-taşım,
Her cerîhamdan, ilâhi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerred gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaîf bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevfîlerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

İÇİNDEKİLER

1 . ÜNİTE

TOPLUM İÇİNDE BEN

Öğrendiklerimi Uyguluyorum	9
Olaylar ve Sonuçları	10
Etkinlik Zamanı 1	11
Konu Testi 1	14
Haklarımı ve Sorumluluklarımı Biliyorum	21
Çocuk Hakları Her Yerde	22
Etkinlik Zamanı 2	24
Konu Testi 2	27
ÜNİTE TARAMA TESTİ 1 DİKKAT ÇIKABİLİR!	31

2 . ÜNİTE

ÜLKEM, KÜLTÜRÜM VE TARİHİM

Tarihe Yolculuk	37
Etkinlik Zamanı 3	40
Konu Testi 3	43
Anadolu Uygarlıkları	45
Etkinlik Zamanı 4	48
Konu Testi 4	51
Güzel Ülkem	53
Etkinlik Zamanı 5	55
Konu Testi 5	57
Kültürel Özelliklerimiz	60
Etkinlik Zamanı 6	65
Konu Testi 6	68
Geçmişten Günümüze	71
Etkinlik Zamanı 7	72
Konu Testi 7	75
ÜNİTE TARAMA TESTİ 2 DİKKAT ÇIKABİLİR!	77

3 . ÜNİTE

YAŞADIĞIMIZ YER

Haritayı Tanıyorum	85
Etkinlik Zamanı 8	89
Konu Testi 8	92
İklim ve Yaşamım	96
Etkinlik Zamanı 9	100
Nerede Yaşanır?	103
Etkinlik Zamanı 10	106
Konu Testi 9	109
Afetler ve Çevre Sorunları	111
Afetlerin İnsanlar Üzerinde Etkileri	111
Etkinlik Zamanı 11	113
Konu Testi 10	115
ÜNİTE TARAMA TESTİ 3 DİKKAT ÇIKABİLİR!	117

4 . ÜNİTE

TEKNOLOJİ VE YAŞAM

Teknoloji ve Toplum	125
Etkinlik Zamanı 12	128
Konu Testi 11	131
Doğru Bilgiye Nasıl Ulaşıyorum?	133
Etkinlik Zamanı 13	137
Konu Testi 12	141
Bilim İnsanları ve Ortak Özellikleri	145
Araştırma Yapıyorum	147
Etkinlik Zamanı 14	148
Konu Testi 13	151
ÜNİTE TARAMA TESTİ 4 DİKKAT ÇIKABİLİR!	155

5

. ÜNİTE

ÜRETİMDEN TÜKETİME

Yaşadığım Yerdeki Ekonomik Faaliyetler	161
Etkinlik Zamanı 15	167
Konu Testi 14	170
Çevremdeki Meslekler	172
Ekonomi ve Yaşam	174
Etkinlik Zamanı 16	175
Konu Testi 15	179
Üretim Serüveni	183
Etkinlik Zamanı 17	184
Konu Testi 16	187
Ekonomi İçin Yeni Fikirler	189
Haklarımı Kullanıyorum	191
Etkinlik Zamanı 18	192
Konu Testi 17	196
ÜNİTE TARAMA TESTİ 5 DİKKAT ÇIKABİLİR!	198

6

. ÜNİTE

TOPLUM İÇİN ÇALIŞANLAR

Halka Hizmet Edenler	205
Etkinlik Zamanı 19	209
Konu Testi 18	211
Yaşadığım Yer ve Yönetimi	215
Etkinlik Zamanı 20	216
Konu Testi 19	219
Katılım Hakkı ve Düşünce Özgürlüğü	221
Etkinlik Zamanı 21	224
Konu Testi 20	228
ÜNİTE TARAMA TESTİ 6 DİKKAT ÇIKABİLİR!	231

7

. ÜNİTE

KÜRESEL ETKİLEŞİM

Yaşadığım Yerin Ekonomiye Katkısı	239
Etkinlik Zamanı 22	242
Konu Testi 21	245
Ticaret ve Teknoloji	247
Etkinlik Zamanı 23	248
Konu Testi 22	251
Turizm Ön Yargıları Değiştiriyor	255
Etkinlik Zamanı 24	256
Konu Testi 23	259
İnsanlığın Ortak Mirası	261
Etkinlik Zamanı 25	265
Konu Testi 24	268
ÜNİTE TARAMA TESTİ 7 DİKKAT ÇIKABİLİR!	270

YANIT ANAHTARLARI

TEST YANIT ANAHTARLARI	276
ETKİNLİK CEVAP ANAHTARI	277

1. Ünite

BİREY VE TOPLUM

- ✓ ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM
- ✓ OLAYLAR VE SONUÇLARI
- ✓ HAKLARIMI VE SORUMLULUKLARIMI BİLİYORUM
- ✓ ÇOCUK HAKLARI HER YERDE

KAZANIMLAR

- ✓ Sosyal Bilgiler dersinin, Türkiye Cumhuriyeti'nin etkin bir vatandaşı olarak kendi gelişimine katkısını fark eder.
- ✓ Yakın çevresinde yaşanan bir örnekten yola çıkarak bir olayın çok boyutluluğunu açıklar.
- ✓ Sahip olduğu haklarının farkında olan bir birey olarak katıldığı gruplarda aldığı rollerin gerektirdiği görev ve sorumluluklara uygun davranır.
- ✓ Çocuk olarak haklarından yararlanır ve bu hakların ihlal edildiği durumlara örnekler verir.

ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM

TOPLUM İÇİNDE BEN

Sosyal Bilgiler dersi yaşamımıza yön veren bazı değer ve beceriler kazandırır. Tarihi, kültürel, doğal ve beşeri zenginliklerimizi tanımak gibi durumların hepsi Sosyal Bilgiler dersi sayesinde gerçekleşir. Tüm bunların yanı sıra Sosyal Bilgiler dersi sayesinde geçmişteki ve günümüzdeki önemli olayları, önemli insanların yaptıklarını, milli bilincimizin gelişip kültürümüzün ve tarihimizin tanınmasını, günümüzdeki mirasımıza karşı bilinçli hareket etmemizi Sosyal Bilgiler dersi sayesinde öğreniriz.

Sosyal Bilgiler sayesinde duyarlı ve sağlıklı bireyler oluruz. Bunun yanı sıra hak, sorumluluk, demokrasi gibi vatandaşlık değerlerini sosyal bilgiler sayesinde öğreniriz. Farklı fikirlere hoşgörülü olup, kendi özelliklerimizin farkına varırız.

Sosyal Bilgiler dersi; Tarih, Coğrafya, Hukuk, Sosyoloji, Psikoloji gibi alanları içeren bir bilim dalıdır.

Sosyal Bilgiler dersinde neler öğreniriz?

- Çevremizdeki doğal varlıkları ve önemini
- Tarihimizi ve kültürel değerlerimizi
- Hak ve sorumluluklarımızı
- Ülkemizde ve dünyada bulunan ortak miras eserlerinin neler olduğunu
- Teknolojik gelişmeleri ve bu gelişmelerin insan yaşamına olan etkilerini
- Ticari ve turizm faaliyetlerini ve bunların sosyal yaşama olan etkilerini
- İklim ve yer şekilleri ile ekonomik ve sosyal yaşam arasındaki ilişkileri öğreniriz.

İOKBS SORUSU

Aşağıdakilerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinin faydalarından biri değildir?

- A) Hak ve sorumluluklarımızı öğretir.
- B) Millet olma bilincimizi geliştirir.
- C) Maddenin yapısı hakkında bilgi edinmemizi sağlar.
- D) Ülkemizi ve dünyamızı daha iyi tanımamıza yardımcı olur.

Çözüm: Maddenin yapısı hakkında bilgi edinmemizi sağlar şıkkı yanlıştır. Bu konuyu Fen Bilgisi dersinde öğreniriz.

Cevap C

OLAYLAR VE SONUÇLARI

Olay: Meydana gelen veya ortaya çıkan kısa süreli hal, iş, oluş veya duruma denir.

Günlük hayatta birçok olayla karşılaşırız. Bu olaylardan bazıları bizi doğrudan etkilerken bazıları dolaylı yoldan etkiler. Ancak bazı olaylar bizi hiçbir şekilde etkilemeyebilir. Bu durum olayın çevresini etkileme durumundan kaynaklanır.

Örneğin; Mahallemize yeni bir okul açıldığında öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için kırtasiye de açılır. Servisler çalışır ve başka bölgelerden öğretmenler gelir. Bu durumda okulun açılması pek çok kişiyi etkiler. Ya da günlük hayatta sık yaşadığımız trafik olayı sonucu hem zaman kaybı, hem gürültü hem de hava kirliliği problemi yaşarız.

Olayın Çok Boyutluluğu;

Bir olayın veya durumun birden fazla nedeni ve sonucu olduğu birçok olumlu ve olumsuz sonuçlar doğurabileceği görülebilmektedir. Çok yönlü bir duruma olayın çok boyutluluğu veya çok yönlülüğü denir.

İOKBS SORUSU

Denizciler pusula bulunmadan önce kaybolmamak için kıyıları takip ediyorlardı. Pusulanın bulunması ile birlikte uzak yerlere yolculuklara çıktılar. Bu yolculuklar sonucunda yeni kıtalar keşfettiler. Keşfedilen yerlerde bulunan farklı ürünler dünyanın çeşitli yerlerine yayıldı. Deniz ticareti Akdeniz'den okyanuslara kaydı. Ayrıca bu keşiflerle Dünya'nın yuvarlak olduğu da kanıtlandı.

Bu bilgide pusulanın bulunması ile ilgili aşağıdakilerden hangisi üzerinde durulmuştur?

- A) Sonuçlarının çok boyutlu olması
- B) Dünya ekonomisini olumsuz etkilemesi
- C) Birlik ve dayanışma duygularını güçlendirmesi
- D) Kültürler arasındaki farklılıkları kaldırması

Çözüm: Denizcilerin pusula kullanması ile yeni yerler keşfedilmiş ve yeni buluşlar olmuştur. Bu durum çok boyutluluk ile ilgilidir.

Cevap A

A. Sosyal Bilgiler öğrenmenin faydaları nelerdir? Doğruysa cümlelerin sonuna "D" Yanlışsa "Y" koyunuz.

1. Sadece kendi yaşadığımız ülkeyi ve çevremizi tanımamızı sağlar.
2. Büyüklere, saygı küçüklere sevgi sosyal hayatın önemli kurallarındandır.
3. Demokratik yaşam kurallarının neler olduğunu öğretir.
4. Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiklerimizi sadece okullarda uygularız.
5. Atatürk ilke ve inkılaplarını öğreniriz.
6. Geçmişimizi, tarihimizi, kültürümüzü öğreniriz.
7. Kişinin toplum içinde birden fazla rolünün olamayacağını kavratır.
8. Bireylerin vatan millet ve bayrak sevgisi oluşturmalarını sağlar.

B. Aşağıdaki cümlelerin karşısına ilgili olduğu sosyal bilimler alanlarını yazınız.

1. Öğretmenim bana yeryüzü şekillerinin neler olduğunu öğretti.
2. Tarihte bilinen ilk yazılı antlaşmanın Kadeş Antlaşması olduğunu Sosyal bilgiler dersinde öğrendim.
3. Geçmişte yaşayan uygarlıklardan kalan kalıntıları öğrendim.
4. Devletlerin birbirleriyle ilişkilerinde tutumlarını konu alan bir ödev yapacağım.
5. Eski çağ düşünürlerini araştırarak fikirlerini yazacağım.

C. Aşağıdaki görsellerin sosyal bilgilerle ilgili olanlarına x koyunuz.

I. Yerleşme ve seyahat her vatandaşın hakkıdır.

II. Sağlıklı beslenmek için vitaminler önemlidir.

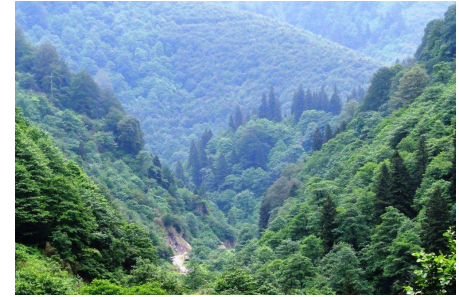
III. Meclis millet için önemli kararların alındığı yerdir.

IV. Pamukkale Travertenleri Türkiye'nin gezilecek doğa harikalarındandır.

V. Aşırı yağışlar sonucu gerçekleşen sel olayı evlerin zarar görmesine neden olur.

VI. Karadeniz Bölgesi ormanları bakımından zengindir.

D. Sosyal Bilgiler dersini öğrenmenin faydaları ile ilgili verilen cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun sözcükleri yazınız.

Türk

sorumluluklarını

temel ilkeleri

teknikğin

inkılaplarını

1. Bilim ve gelişmesinin insan hayatı üzerindeki etkilerini öğretir.
2. İnsanların hak ve öğrenmelerini sağlar.
3. Atatürk ilke ve öğrenip kavramalarını sağlar.
4. Öğrencilerin milletine, bayrağına ve ordusuna karşı sevgi, saygı ve güven duygusunu artırır.
5. Türkiye Cumhuriyeti'nin dayandığı öğretir.

E. Aşağıdaki soruların karşısına metne uygun olarak doğruysa "D" yanlışsa "Y" yazınız.

Çevre kirliliği problemi çağımızın en önemli sorunlarından biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya genelinde aşırı nüfus ve sanayileşmenin etkisi nedeniyle büyük atık problemleri yaşanmaktadır. Hurda plastik atıklar doğada binlerce yılda kaybolmaktadır.

Plastik atıklar doğaya en çok zararı veren atıklardır. Plastik atıkların verdiği zarar dünyanın ekolojik dengesinde önemli tahribata neden olmaktadır. Plastiklerin doğaya karışmaması ve geri dönüştürülmesi, yaşanabilir bir dünya ve ekolojik dengenin korunması adına oldukça önemlidir.

Atıkların çevreye verdikleri zararlar; hava kirliliği, küresel ısınma, yer altı suyu kirliliği, bitki örtüsünün zarar görmesi, hayvanların yaşam alanlarının azalması, yangın ve patlamalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Değerlendirilebilen atıkların çeşitli fiziksel ve kimyasal işlemler aracılığıyla ikincil maddeye dönüştürülerek tekrar üretime dahil edilmesi doğanın zarar görmemesi açısından gereklidir.

Bilinçli bir şekilde doğanın korunması mümkündür. Geri dönüşüm ile doğal kaynakları ve enerji kaynakları korunabilir. Atık miktarı azaltılmış olur. Ayrıca, geri dönüşüm ülke ekonomisine katkı sağlar. Geri dönüşüm ile hurda malzemeye ödenen döviz miktarı azalır. Enerji kullanımı azalır. Böylece enerji tasarrufu sağlanmış olur.

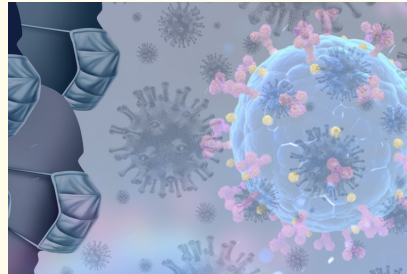
	Cümleler	D	Y
1.	Çevreyi koruma durumunun olumlu ve olumsuz etkileri olmuştur.		
2.	Olayların nedenleri her zaman sonuçlarından daha önemlidir.		
3.	Çevre kirliliğinin yaşanmaması için önlemler alınması her canlının yaşantısı üzerinde aynı etkiyi bırakır.		
4.	Olayların etkileri zaman içinde pek çok alanda ortaya çıkmıştır.		
5.	Yaşanan gelişmeler canlıların yaşamları üzerinde değişikliklere neden olmuştur.		
6.	Çevremizde meydana gelen bir gelişmenin birden çok nedeni ve sonucu olabilir.		
7.	Olayların birden fazla sonucu olabilir ve sonuçları birçok alanla ilgili olarak ortaya çıkabilmektedir.		

F. Aşağıdaki görsellerden etki alanı daha geniş olanı işaretleyiniz.

Trafik kazası

Korona virüs salgını yaşanması

Volkanik patlama

KONU TESTİ

ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM

OLAYLAR VE SONUÇLARI

1

1. • Sivas'ta Yavuz Selim İlk ve Ortaokulunda yapılan seçimlerde arkadaşlarının oylarıyla okul temsilcisi olan 10 yaşındaki Duygu Aran, seçimlerde vaat ettiği oyun parkını çeşitli kurumlarla görüşüp 1 ayda okula kazandırdı.
- Yavuz Selim İlkokulu/Ortaokulu'nda 2015-2016 eğitim öğretim dönemi başında ilk ve orta kademelerinde okul temsilciliği seçimleri yapıldı. İlk kademedeki önceki eğitim-öğretim döneminde de okul temsilcisi olan Duygu Aran'ın yanı sıra 9 aday daha yarıştı.
- Seçimlerde 67 öğrencinin oyunu alan ve en yakın rakibine 11 oy fark atan Aran, ikinci kez okul temsilcisi oldu. Seçimleri kazanması durumunda okula oyun parkı ve halı saha yaptırma vaadinde bulunan Duygu, seçilir seçilmez vaatlerini yerine getirmek için kolları sıvadı.

Duygu yaptığı seçim çalışmasında Sosyal Bilgiler dersinde öğrendikleriyle aşağıdakilerden hangisini gerçekleştirmiştir?

- A) Eleştirel düşünebilme
B) Çevre bilinci kazanma
C) Bilim ve teknolojinin olumlu-olumsuz etkilerini öğrenme
D) Demokrasi kültürünü benimseme

2. Antalya'nın Kemer ilçesindeki Beldibi Ortaokulu 5/A sınıfı öğrencilerinden Hande yaşadığı yerin Akdeniz iklimi kuşağında olduğunu, mevsimlere göre yağış ve sıcaklık durumunu Sosyal Bilgiler dersinde öğrendi.

Buna göre Sosyal Bilgiler dersinin Hande'ye hangi davranışı kazandırdığı söylenebilir?

- A) Okul kültürünü tanımak
B) Yaşadığımız çevrenin coğrafi özelliklerini tanıma
C) Eğitimin önemini anlamak
D) Ekonomik faaliyetlerin insan hayatındaki önemini kavrayabilme

3. Sosyal Bilgiler dersinde ev, okul vb. yerlerde bizi ilgilendiren kararlar alınırken bizim de karar alma sürecinde etkin olmamız gerektiğini, bunun hem hakkımız hem de sorumluluğumuz olduğunu öğrendim.

Ali'nin verdiği bilgilerin Sosyal Bilgiler dersinin aşağıdaki kazanımlarından hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Milli bilinci geliştirme
B) Çevremize karşı duyarlı olma
C) Yardımlaşma duygusunu geliştirme
D) Demokratik yaşam tarzı oluşturma

4.

Etkin, sorumlu ve insan haklarına saygılı vatandaşlar olmayı öğretir.

Hak ve sorumluluklarının farkında olma; diğer insanların da aynı haklara sahip olduğunu kavramayı sağlar.

“?” ile gösterilen kutucuğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Sosyal Bilgiler öğrenmenin faydaları
B) Sosyal Bilgiler dersinin kazandırdıkları
C) Sosyal Bilgiler'in etkin bir vatandaş olarak gelişimimize olan katkıları
D) Sosyal Bilgiler öğrenmenin ülkemizin ticari durumuna olan etkileri

ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM - OLAYLAR VE SONUÇLARI

1

5. Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarından biri de kişileri toplumsal yaşama hazırlamaktır. Toplumsal hayata uyum sağlamış bir kişi

Bu metnin hangi seçenekteki bilgi ile devam etmesi beklenemez?

- A) karşılaştığı sorunlar karşısında çözüm arayışları içine girer.
B) kendi haklarını ön plâna çıkararak başka kişilerin özgürlüklerini sınırlandırır.
C) ortak yaşam alanları için belirlenmiş olan kuralların çiğnenmesine müsaade etmez.
D) olaylara hoşgörü penceresinden bakabilme becerisine sahiptir.

6. "Sosyal Bilgiler dersinin önemini kavrayan bir kişiden hangi ifadeleri kullanması beklenir?"

Öğretmenin bu sorusuna verilen cevaplar arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Ülkeme karşı sorumluluklarımı yerine getiririm.
B) Vatanımı ve milletimi çok sever, ülkemizin gelişimine katkıda bulunurum.
C) Haklarımı bilir ve hakkımdan fazla olanı almak için mücadele ederim.
D) Türk kültür ve tarihini genel hatları ile bilir, çevremdeki bireylerin de öğrenmesi için çalışırım.

7. Sosyal Bilgiler dersinde neler öğreniriz?

Çevremizdeki doğal varlıkları ve önemini

Tarihimizi ve kültürel değerlerimizi

Hak ve sorumluluklarımızı

Ülkemizde ve dünyada bulunan ortak miras eserlerinin neler olduğunu

Teknolojik gelişmeleri ve bu gelişmelerin insan yaşamına olan etkilerini

Ticari ve turizm faaliyetlerini ve bunların sosyal yaşama olan etkilerini

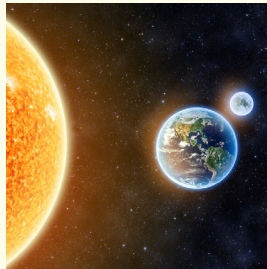
İklim ve yerşekilleri ile ekonomik ve sosyal yaşam arasındaki ilişkileri öğreniriz.

Buna göre aşağıdaki görsellerden hangisi Sosyal Bilgiler dersinde öğrendiklerimiz arasında değildir?

A)

B)

C)

D)

ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM - OLAYLAR VE SONUÇLARI

1

8. Nusret Öğretmen öğrencilerine Sosyal Bilgiler dersinin bireye sağladığı faydaları sormuştur.

Öğrencilerden;

Aylin

Bireye empati kurmayı öğretir.

Akif

Kendi hak ve sorumluluklarımızı öğrenmemizi sağlar.

Zeynep

Ülkemizi ve dünyayı ilgilendiren konularda bizlere duyarlılık kazandırır.

Yavuz

Olaylara bakış açımızı daraltır.

şeklinde cevaplar vermiştir.

Buna göre hangi öğrencinin verdiği cevap yanlıştır?

- A) Aylin B) Zeynep C) Akif D) Yavuz

9. Sosyal Bilgiler dersinin önemini bilen bir vatandaş için;

- I. Çevresini, yurdunu ve dünyayı tanır.
- II. Aile, okul ve toplum yaşamının dayandığı temel ilkeleri bilir.
- III. Türklerin geniş bir alana dağılmış büyük bir ulus ve medeniyet olduğunu kavrar.

çıkarımlarının hangisi ya da hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) I,II ve III

MUTLU YAYINCILIK

10.

Aşağıdakilerden hangisi öğretmenin Sosyal Bilgiler dersinin amaçlarını anlatırken anlattıklarından biri değildir?

- A) Demokrasinin önemini kavrayan bireyler yetiştirmek
- B) Bireysel çıkarların toplumsal çıkarların önüne geçmesini sağlamak
- C) Ailesi, vatani ve milletine bağlı kişiler yetiştirmek
- D) Kanunlara uymanın gerekliliğini öğretmek

11.

MUTLU İNTERNET HABER

Yenişehir'in kırsal Subaşı Mahallesinden Yenişehir istikametine seyir halinde olan otomobil aynı istikamette seyir halinde olan sürücüsü ve plakası öğrenilemeyen bir traktörü fark edemeyerek arkadan çarptı. Çarpmanın etkisiyle savrulan otomobil bu kez karşı istikametten gelen kamyonet ile kafa kafaya çarpıştı. Çarpışmanın etkisi ile otomobilde bulunan sürücü ile yanında bulunan eşi ağır yaralanırken, karşı istikametten gelen otomobil sürücüsü hafif yaralandı. 112 ekipleri yaralılara ilk müdahaleyi olay yerinde yaparak ambulanslar ile İnegöl Devlet Hastanesi'ne kaldırdı. Kazayla alakalı soruşturma devam ediyor.

Görselde verilen haber değerlendirildiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Olay birden çok kişiyi etkilemiştir.
- B) Kaza herkesi aynı şekilde etkilemiştir.
- C) Yetkili kişiler kazaya müdahale etmiştir.
- D) Trafik kuralı ihlali kazaya neden olmuştur.

12.

Arizona'daki Kaibab adı verilen bir ceylan türü vardır:

"Bir zamanlar dengeli bir yaşam içinde iken oradaki halk bu ceylanları, kurtlar ve sırtlanlardan koruyalım diyerek, çevredeki kurt ve sırtlanların tümünü öldürmüşlerdir.

Aşağıdakilerden hangisi Arizona'da ki olayın sonucunda meydana gelmemiştir?

- A) Bitki örtüsü artmıştır.
- B) Ceylanlar büyük bir hızla çoğalmaya başlamıştır.
- C) Çevrede yiyecek yetmemeye başlamıştır.
- D) Ceylanlar açlıktan sürüler halinde ölmüştür.

13.

Çevremizde yaşanan olayların etkileri kalıcı olabilir gibi geçici de olabilir

Sema Öğretmen'in açıklamasına aşağıdaki öğrencilerden hangisi geçici sonucu olan bir olay örneği vermiştir?

A) **Özlem**
Bitki örtüsünün tahrip edilmesi sonucunda toprak erozyonunun meydana gelmesi

B) **Kamil**
Fabrikaların bacalarından çıkan dumanın hava kirliliğine neden olması

C) **Ayşe**
Bu sene kış mevsiminin ılık geçmesi nedeniyle Uludağ'da kış turizminin az olması

D) **Selim**
Çöplerin zamanında toplanmaması nedeniyle çevre kirliliğine neden olması

14.

Verilen görsel incelendiğinde aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Salgın hastalıklara karşı önlem alınmaktadır.
- B) Sınır geçişleri durdurularak hastalığın yayılması önlenmek istenmiştir.
- C) Hastalığa karşı uluslararası önlemler alınmıştır.
- D) Hava yolu ulaşımının aksamamasına dikkat edilmiştir.

15.

Dünyayı saran korona virüs, dünyada çok sayıda politikacıyı da etkileyerek sosyal sınıf ve statü ayrımı yapmadığını kanıtladı. Bu nedenle TBMM yerleşkesindeki önlemler virüs gelmeden önce başladı. Meclis Başkanlığı, yerleşkenin giriş-çıkışları ile iç ve dış mekânlarına el dezenfektanı yerleştirdi. Ziyaretçi kabul salonundan itibaren 'arındırma' istasyonları kuruldu. Ateş ölçen termal kamera yerleştirildi. Ancak bütün bunlara rağmen milletvekillerinin gözü kulağı ziyaretçi yaşayışının ne zaman getirileceğindedi. Çünkü ne kadar önlem alırsanız alın, Meclis'e gelmiş bir ziyaretçiyle ilişkinin olmazsa olmazları var. Birçok milletvekili, 'samimi' partililerin el-ense hareketinden ve öpüşmelerinden kaçınıyor. Söz gelimi odaya dalan 20 kişilik heyetten ilk partili öptükten sonra 20'siyle de öpüşmek kaçınılmaz. Yoğun bir günde Meclis kampüsüne ortalama 5-6 bin vatandaşın yolu düşüyor. Yani bir kasaba dolusu insanın tokalaşıp öpüştüğünü düşünün.

Buna göre aşağıda verilen durumlardan hangileri koronavirüsün neden olduğu çok boyutlu olay olarak değerlendirilemez?

- A) El dezenfektanlarının kullanımı yaygınlaştı.
- B) Mecliste yeni kurallar getirildi.
- C) Hastalığın belirtilerine uygun önlemler alındı.
- D) Meclisin faaliyetleri durduruldu.

16.

Mahallemize yeni bir okul açıldı. Ardından bir ay sonra bir kırtasiye ve market de okulun yakınında açıldı.

Yukarıda verilen olaya aşağıdakilerden hangisi örnek verilebilir?

- A) Olayların gerçekliği
- B) Olayların yönleri
- C) Olayların tarafsızlığı
- D) Olayların çok boyutluluğu

ÖĞRENDİKLERİMİ UYGULUYORUM - OLAYLAR VE SONUÇLARI

1

17.

Bir mih bir nalı, bir nal bir atı, bir at bir insanı, bir insan bir toplumu kurtarabilir.

Verilen atasözüne bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Olaylar çok yönlüdür.
- B) Olaylar her zaman doğrudur.
- C) Olaylar neden-sonuç ilişkisi ile birbirine bağlıdır.
- D) Olaylar kısa zamanda gelişir.

MUTLU
YAYINCILIK

18. "Olay" hakkında öğrencilerin aşağıda verdikleri yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) **Meltem**
Toplumda meydana gelen olaylara karşı sorumluluklarımız vardır.
- B) **Inci**
Ortaya çıkan iş veya duruma olay denir.
- C) **Tuna**
İnsanlar meydana gelen olaylara aynı tepkiyi vermektedir.
- D) **Semih**
Meydana gelen olayların çok boyutluluk özelliği vardır.

19.

MUTLU İNTERNET HABER

No:123456789

Ödemiş'in Birgi beldesine bağlı Yılanlı Köyü'ne adını veren yılanlar, zirai ürünlere atılan tarım ilaçları nedeniyle yok olunca ekili alanlar ve evlerdeki ambarlar, tarla farelerinin istilasına uğradı. Binlerce fare, Yılanlı Köyü'nün yanı sıra 5 kilometre mesafedeki Kemer ve Hacıhasan köylerini de bastı. Sadece ürünlere değil, vatandaşların evlerdeki yiyeceklerine de ortak çıktı.

> <19:00 PM

Habere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Olayların oluşmasında birden fazla nedenin olduğuna
- B) Olaydan herkesin aynı şekilde etkilendiğine
- C) Olayların tek bir sonucu olduğuna
- D) Olayların birbirinden etkilendiğine